

Regijski centri kulturno-umetnostne vzgoje / ŠOLA V KULTURI

»Raje imam smešna kot nesmešna vprašanja.«
Wislawa Szymborska

Uvodni teden projekta Regijski centri kulturno-umetnostne vzgoje

Vsak še tako velik, kompleksen in ambiciozen projekt se mora začeti – s prvo akcijo. Do sedaj smo regijske koordinatorke in vsi ostali sodelavci delali interno, v prvem marčevskem tednu pa začnemo: s prvima dvema šolama v kulturi – v Ljubljani bomo z dvema tridnevnima programoma pričakali dijake Gimnazije Ljutomer in učence OŠ Solkan, za pedagoške delavke in delavce, za kulturne delavke in delavce bomo organizirali izobraževanje oziroma usposabljanje, gostili dve uvodni predavanji ter predvsem – preživeli skupaj čas, v katerem bomo – upamo – zastavili veliko vprašanj, tudi smešnih!

Po marčevskem uvodnem tednu sledi predstavitev Šol v kulturi na Kulturnem bazarju 1. aprila, hkrati pa tudi začetek izvajanja šol v kulturi v vseh petih regijah, v vseh petih mestih: poleg Ljubljane še v Mariboru, Novem mestu, Kopru in Celju.

Program uvodnega tedna:

ponedeljek, 2. marec 2026 ob 15.00

MSUM, Metelkova, Maistrova ulica 3, Ljubljana

Barbara Kelbl: Strateška, poglobljena in zavzeta kulturno-umetnostna vzgoja

Uvodno predavanje bo izvedla Barbara Kelbl, ki bo predstavila Kinodvor kot primer dobre prakse kulturno-vzgojnega delovanja. Kinodvor je vzorčni primer kulturne ustanove, ki ima premišljen in pogumen pristop k razvoju programov za otroke in mlade. Temelji na jasnih ciljih, poznavanju občinstev ter dolgoročni viziji kulturne vzgoje. Predstavitev bo ponudila vpogled v razvoj oziroma genealogijo nekaterih sedaj že uveljavljenih programov, metodološko zasnovo, ki kulturnim organizacijam omogoča informirane odločitve: od vprašanj, kaj želimo z vsebinami doseči, koga nagovarjamo in kako gradimo trajne odnose z občinstvi. Predstavitev je namenjena tako navdihu in spodbudi za razvoj sorodnih programov, kot jih razvija Kinodvor, pa tudi odpiranju dilem in še odprtih poti in neraziskanih terenov, ki vabijo k razvoju novih programov in projektov ter osebnim izkušnjam Barbare in ekipe, s katero dela.

Barbara Kelbl je vodja programov za mlada občinstva in soustvarjalka kulturno-vzgojnega programa Kinodvora, mestnega kina v Ljubljani. Že vrsto let razvija celostne pristope k filmski vzgoji za otroke in mladostnike ter sodeluje s šolami, kulturnimi ustanovami in filmskimi ustvarjalci. Delovanje Kinodvora) zaznamuje strateško razmišljanje, poglobljeno poznavanje občinstev in zavzetost za dostopno, kakovostno in angažirano kulturno vzgojo.

Po predavanju **ob 16.00 sledi:**

Predstavitve za predstavnike kulturnih ustanov, lokalnih skupnosti in novinarje

Projekt bodo predstavile kulturne koordinatorke vseh petih regij.

torek, 3. marec 2026 ob 15.00

MSUM, Metelkova, Maistrova ulica 3, Ljubljana

dr. Tanja Črnič Oblak: Mladi, kulturna participacija in medijska potrošnja

Šole v kulturi prvenstveno nagovarjajo mlade med 12. in 18. letom, zato bo dr. Tanja Črnič Oblak nagovorila vprašanje, koga pravzaprav nagovarjamo, ko govorimo o mladih med 12. in 18. letom starosti. Čeprav ta skupina ni enovita, zanjo vendarle obstajajo določene generacijske značilnosti, povezane z odraščanjem v specifičnem družbenem, medijskem in kulturnem okolju. Predavanje bo ponudilo vpogled v raziskovalna spoznanja o kulturni potrošnji, participaciji in vlogi medijev v življenju mladih ter pokazalo, kako se ti vidiki prepletajo. Posebna pozornost bo namenjena strukturnim neenakostim, kot so vpliv bivanja izven urbanih središč in kulturni kapital staršev, ki še vedno pomembno zaznamujejo dostop do medijev in kulture. Predavanje je zamišljeno kot strokovno-poljudna predstavitve z elementi dialoga, namenjena pedagoškim delavkam in delavcem ter vsem, ki pri svojem delu sodelujejo z mladimi.

Dr. Tanja Črnič Oblak je profesorica komunikologije in raziskovalka, zaposlena na Fakulteti za družbene vede Univerze v Ljubljani. Raziskovalno se ukvarja z mladimi, digitalnimi mediji, kulturno potrošnjo, politično participacijo ter vplivom družbenega in kulturnega kapitala na življenjske priložnosti. Sodelovala je pri več nacionalnih in mednarodnih raziskavah, svoje ugotovitve pa redno povezuje s prakso na področju izobraževanja, kulture in mladinskega dela. Posebej jo zanima prenos raziskovalnih spoznanj v pedagoški in kulturni prostor.

Po predavanju **ob 16.00 sledi:**

Predstavitve za predstavnike vzgojno-izobraževalnih zavodov

Projekt bodo predstavile kulturne koordinatorke vseh petih regij.

sreda, 4. marec 2026

različne lokacije po Ljubljani, razporejeno čez ves dan

od 10.00 do 13.00

Darja Štirn in Katarina Slukan: Skupnost, izmenjava, refleksija – dinamika pedagoški delavci in delavke : otroci in mladi : umetnice in umetniki : mentorji in mentorice Šol v kulturi

Interno usposabljanje za regijske koordinatorke in sedanje in bodoče vodje šol v kulturi

Skupnost, izmenjava, refleksija – KUV je delovno srečanje za regijske koordinatorke ter obstoječe in bodoče mentorice in mentorje Šol v kulturi – skupina bo deloma spremljala tudi obe šoli v kulturi v tednu ter tako nabirala material za refleksijo. V varnem, zaprtem krogu bo srečanje namenjeno strokovnemu in iskrenemu pogovoru o izkušnjah prvih Šol v kulturi, odpiranju dilem ter skupnemu razmisleku o nadaljnjem razvoju mentorstva in partnerstev v okviru projekta Regijskih centrov KUV ter o dinamikah med vsemi vključenimi deležniki, ki se srečajo v teh tridnevnih intenzivnih programih.

Katarina Slukan je socialna pedagoginja, ki dela kot svetovalna delavka v Vrtcu Vodmat v Ljubljani. Pred tem je bila zaposlena tudi v društvu Kralji ulice in v Zavodu Planina, še prej pa v Bunkerju, kjer je tlakovala pot razvoju kulturno-umetnostne vzgoje in tudi šolam v kulturi. Ima številne izkušnje z mediiranjem in intervizijo ter s vodenjem skupin in refleksijo, ki vodi v emancipatorno mentorsko in izobraževalno delo.

Darja Štirn je pedagoginja in pedagoška strokovnjakinja, ki se v svojem delu ukvarja predvsem z vzgojo prek umetniške izkušnje in kulturno-umetnostno vzgojo po celi izobraževalni vertikali. V okviru Zavoda Petida deluje znotraj pedagoških projektov, kjer razvija modele poučevanja, ki vključujejo umetnost kot sredstvo spodbujanja prosocialnega in moralnega razvoja otrok in mladostnikov. Sodeluje tudi pri strokovnih in znanstvenih publikacijah in projektih, ki se osredotočajo na inovativne pedagoške pristope in narativno znanje v vzgojno-izobraževalnem procesu.

Popoldan sledi še:

- srečanje evalvatorske skupine (zunanja evalvatorska skupina)
- interno srečanje regijskih koordinatork, konzorcijski sestanek
- evalvacija prve šole v kulturi z dijaki in spremljevalnima pedagoškima delavcema

Osnutka programov prvih dveh šol v kulturi

Programa sta še v nastajanju, saj še čakamo končno število udeleženk in udeleženk ter tudi urnike oziroma razporede kulturnih ustanov

2. do 4. marec 2026 / Šola v kulturi za dijake Gimnazije Franca Miklošiča Ljutomer

učitelj Sandi Jesenik

mentorska trojka Šole v kulturi: Tamara Bračič Vidmar, Maja Vižin, Ajda Koloini

Podroben program bo končan februarja, tridnevna Šola v kulturi pa bo vključevala:

- vodeno spoznavanje urbane krajine Ljubljane s turo »Tri tovarne«, v okviru katere bodo obiskali in spoznali Staro elektrarno, Rog in Cukrarno
- ogled filma v Kinodvoru s spremljevalnim pedagoškim programom
- ogled predstave v Stari elektrarni
- voden ogled razstave Walida Raada Festival (ne)hvaležnosti v Moderni galeriji
- celodnevna delavnica snovalnega gledališča
- arhitekturno delavnico Centra za arhitekturo v Trubarjevi hiši literature
- vmesne vodene pogovore, refleksije in zaključno evalvacijo
- DJ delavnica in večerno druženje

...

4. do 6. marec 2026 / Šola v kulturi za učence OŠ Solkan

učiteljica Urška Tušar

mentorska trojka Šole v kulturi: Mojca Jug, Špela Kopitar, Alma R. Selimović

Podroben program bo končan februarja, tridnevna Šola v kulturi pa bo vključevala:

- vodeno spoznavanje urbane krajine Ljubljane s turo »Tri tovarne«, v okviru katere bodo obiskali in spoznali Staro elektrarno, Rog in Cukrarno
- ogled filma v Kinodvoru s spremljevalnim pedagoškim programom
- doživetje koncerta
- voden ogled razstave Walida Raada Festival (ne)hvaležnosti v Moderni galeriji
- celodnevna delavnica snovalnega gledališča
- arhitekturno delavnico Centra za arhitekturo v Trubarjevi hiši literature
- vmesne vodene pogovore, refleksije in zaključno evalvacijo
- DJ delavnico in večerno druženje

...

Regijski centri kulturno-umetnostne vzgoje

Pet kulturnih organizacij – pet partneric v petih mestnih občinah v petih statističnih regijah Slovenije – bo v prihodnjih štirih letih povezalo kulturne organizacije, vzgojno-izobraževalne zavode, lokalne skupnosti ter tudi druge deležnike, kot so organizacije s področja izobraževanja, turizma, mladinske organizacije, samozaposlene kulturne delavke in delavce ... Vse te posameznike in organizacije bomo povezali v regijske centre kulturno-umetnostne vzgoje, ki bodo otrokom in mladim ter pedagoškim delavkam in delavcem prek šol ponujale kakovostno, sodobno, zanimivo in dostopno kulturno-umetnostno vzgojo (KUV) v obliki tridnevnih intenzivnih paketov – **Šol v kulturi**.

Pet regijskih koordinatorjev se bo skupaj z vodjo projekta povezovalo znotraj regij, med regijami, med umetniškimi področji in med sektorji – vse z namenom vzpostavljanja trajnih partnerstev, ki temeljijo na vključevanju obstoječega, razvoju novega in grajenju trajnih sodelovanj in prepletanj na področju kulturno-umetnostne vzgoje.

Izobraževali in usposabljali se bodo vsi vključeni deležniki (kulturni koordinatorji kulturnih ustanov, lokalnih skupnosti, vzgojno-izobraževalnih zavodov, samozaposleni), poudarek pa bo na izobraževanju in usposabljanju samih regijskih koordinatorjev in strokovnih spremljevalcev, ki vodijo tridnevne **Šole v kulturi**. Izobraževanja in usposabljanja bodo predavateljsko-delavniškega tipa, vsebovano bo tudi učenje z opazovanjem, udeležbo in mentorstvom.

Vsi vključeni partnerji imamo izkušnje s kulturno-umetnostno vzgojo – vse od kratkih obiskov šol do poglobljenih dolgotrajnih programov. Opažamo, da naši programi kljub trudu niso dostopni vsem (razlogi so finančni ali pa povezani s transportom in različnimi oblikami oviranosti; deloma tudi v okviru šol opažajo, da se bolj vključujejo otroci, ki jih področje že zanima ali so že vključeni vanj), da bi bilo smiselno naše programe povezati s številnimi drugimi v regijah ter da otroci in mladi ter tudi pedagoški delavci pogrešajo daljše, bolj poglobljene formate.

Format tridnevne **Šole v kulturi** zadosti večini zgornjih potreb in izzivov.

Šole v kulturi bomo razvijali in izvajali s poslušom za že obstoječe programe, razvijali in vključevali nove (oboje v sodelovanju s številnimi kulturnimi ustanovami v regijah) ter poskušali format hkrati standardizirati in ga uveljaviti kot šolsko stalnico, obenem pa ga ohranjati v fleksibilni kondiciji – vedno pripravljenega na spremembe, nove teme, nove umetniške vsebine in povezave.

Tridnevna **Šola v kulturi** bo vključevala več področij umetnosti, več žanrov in formatov, doživetje umetnosti in tudi mentorirano ustvarjanje, spoznavanje kulturne krajine mest in kulturnih ustanov ter vodeno refleksijo in kritično vrednotenje. Tovrstna kombinacija je izjemen model za razvoj kulturnih in številnih drugih kompetenc.

Komunikacija bo osredotočena na kakovostno in temeljito foto- in videodokumentiranje, beleženje in arhiviranje, ki bo – skupaj z gradivi, ki jih bodo otroci in mladi ustvarili na delavnicah medijske pismenosti – temelj za ustvarjanje celovitega beleženja projekta, ki ga bomo predstavili ključnim ciljnim javnostim: strokovni javnosti, odločevalcem, vsem vključenim deležnikom in pa prek medijev in nekaterih neposrednih kanalov (blog, družbena omrežja) tudi splošni javnosti.

Sklepna komunikacijska priložnost in diseminacijska odskočna deska bo zaključna mednarodna konferenca ter spremljajoči festival otroške in mladinske ustvarjalnosti.

Tričlanska strokovna evalvatorska skupina bo sproti vrednotila in usmerjala projekt ter ga na koncu celostno evalvirala. Evalvacija bo podlaga za priporočila in izdelavo nacionalne strategije za izvajanje **Šol v kulturi**. Sproti bo potekalo vključevanje vzgojno-izobraževalnih zavodov v trajna zavezištva in k trajnim zavezam za sistematično načrtovanje kulturno-umetnostne vzgoje v letnih delovnih načrtih in v drugih strategijah.

Končni cilj projekta je vzpostaviti:

– Paketne tridnevne programe **Šole v kulturi**, ki bodo kakovostni, preizkušeni in bodo povezovali participacijo in izkušnjo umetnosti ter vsebovali vse tri stebre kulturno-umetnostne vzgoje: izkušnjo, učenje o umetnosti in učenje z umetnostjo. Tridnevne **Šole v kulturi** bodo umetniško žanrsko pestre in bodo vključevale vsaj tri različna področja kulture, s posebno pozornostjo do slabše dostopnih ali v šolskih kurikulumih slabše zastopanih področij. Model tridnevnih programov

Šole v kulturi bo postal stalnica šolskih programov in ne bo samo del letnih načrtov in kurikula, ampak tudi zavedanja splošne javnosti o standardnem izobraževalnem modelu.

– Usposobljene regijske koordinatorje, izjemne poznavalce kulturne (oziroma KUV) ponudbe svoje regije in povezane z drugimi regijskimi KUV koordinatorji, z lokalnimi skupnostmi ter z vsemi drugimi deležniki, ki delujemo v KUV sistemu – vse od Kulturnega bazarja do obeh pristojnih ministrstev, Zavoda za šolstvo ...

– Usposobljene strokovne spremljevalce tridnevnih Šol v kulturi z najboljšim presekom znanj in veščin iz »obeh svetov« – umetniškega in pedagoškega, hkrati pa še z organizacijskim zamahom in motivacijo za vodenje skupin in preizkušanje novih modelov

– Visoko stopnjo sodelovanja šol (vzgojno-izobraževalnih zavodov), ki bodo ne samo preizkusile sodelovanje pri **Šolah v kulturi**, ampak se bodo zavezale k rednemu vključevanju in tudi k sprejemu strategije oziroma bodo kulturno-umetnostno vzgojo vključile v razvojne načrte svoje organizacije. Regijski koordinatorji bodo usposobljeni ne samo za sestavljanje paketov za šole, ampak tudi za svetovanje pri načrtovanju celotnega kulturnega in KUV udejstvovanja šol. Dolgoročni cilj je vključitev vseh slovenskih osnovnih in srednjih šol v redno izvajanje tridnevnih **Šol v kulturi**.

Do konca leta 2029 bodo regijski centri KUV stabilna partnerstva s preizkušeno paketno ponudbo **Šol v kulturi**, ki bo uveljavljena kot redni standard v osnovnih in srednjih šolah.

Partnerstva v regijskih centrih KUV bodo prerasla zgolj sodelovanje v okviru regij in v okviru terena KUV – razvila se bodo v medregijska in nacionalna sodelovanja in partnerstva ter posegla tudi na področje družinske kulturne ponudbe, turizma, izobraževanja za odrasle ...

Pet vzorčnih regijskih centrov KUV bo model za vzpostavitev regijskih centrov KUV po vsej Sloveniji, delovali bodo na podlagi priporočil iz izdelane nacionalne strategije.

Šole v kulturi

Tridnevni intenzivni programi kulturno-umetnostne vzgoje za tretjo triado osnovnih šol in srednje šole

Vsi poznamo šole v naravi: pomenijo odmik od šolskega in domačega okolja v naravo – učenje, doživljanje in skupno preživljanje časa v novih okoliščinah.

Vabljeni na šole v kulturi! Vabljeni v urbano okolje, na tridnevne intenzivne programe, ki povezujejo različne zvrsti umetnosti, doživljanje umetnosti, učenje o umetnosti, spoznavanje mest in sodelovanje v umetniških procesih – vključujejo delavnice, predstave, obiske kulturnih ustanov, pogovore, sprehode, vodene ogleda ...

Šola v kulturi je nastala z navdihom in dobrimi izkušnjami šole v naravi, a so otroci in mladi namesto v naravo potopljeni v ... umetnost in kulturo!

Program šol v kulturi je brezplačen in na voljo za vse učence 7., 8. in 9. razredov ter dijake vseh srednjih šol oziroma za vse otroke in mlade iz vseh slovenskih vzgojno-izobraževalnih zavodov v tej starosti. Šola v kulturi je namenjena skupinam, kot so razred, skupina, ki skupaj obiskuje predmet ... Ena šola v kulturi je namenjena skupini 20 ali več otrok oziroma mladih s spremljevalci (pedagoške delavke in delavci). K sodelovanju oziroma udeležbi vabimo vse slovenske vzgojno-izobraževalne zavode, edino pravilo je, da se šole v kulturi ne morete udeležiti v svoji statistični regiji, na kulturno doživetje in izobraževanje se odpravite drugam!

Prehrana

Prehrana je vključena v ponudbo in je za otroke in mlade ter za pedagoške delavke in delavce spremljevalce brezplačna. Zagotovimo zajtrk, kosilo in večerjo ter tudi malico; upoštevamo prehranske omejitve.

Prevoz

Stroške prevoza krije šola oziroma učenci in dijaki. Spodbujamo trajnostno mobilnost, torej uporabo javnega prevoza. Pri organizaciji lahko svetujemo ali smo v podporo.

Spanje

Stroške spanja krijejo udeleženke in udeleženci, torej učenci in dijaki oziroma šola. Ponujamo štiri različne pristope k spanju na šolah v kulturi, o konkretnih rešitvah se z regijsko koordinatorico KUV dogovorite pri rezervaciji.

- Brezplačno prenočevanje v kulturnih institucijah (po modelu muzejskih noči, noči pravljic): uredimo »divje« prenočevanje v kulturnih institucijah na blazinah ali zložljivih posteljah, noč tako postane del dogodivščine. Prenočevanje je v prostorih, ki imajo sanitarije s tuši.
- Pomoč pri logistiki, popustih in rezervacijah: posredujemo seznam lokalnih ponudnikov prenočevanja za skupine, s katerimi smo dogovorjeni za skupinske popuste ali posebne pakete.
- Prenočevanje na šoli: v obliki izmenjav med šolami (po modelu Erasmus in drugih izmenjav) ali pa kot ugodna plačljiva storitev. Šole imajo blazine v telovadnicah ter zadostno količino sanitarij in kopalnic; imajo tudi kuhinje, ki omogočajo dogovor za obroke.
- Prenočevanje organizira šola sama za svoje učence ali dijake.

Termini

Šola v kulturi traja tri dni (in dve noči). Običajno poteka ob delavnikih, mogoče so tudi izjeme. Poteka med šolskim letom, izjemoma tudi v počitniškem času.

Za termin se dogovorimo po povpraševanju, na voljo so že v šolskem letu 2025/2026 v vseh krajih.

Partnerji projekta Regijski centri kulturno-umetnostne vzgoje:

Partnerska mesta so: Ljubljana, Maribor, Celje, Novo mesto in Koper

Bunker, Ljubljana / Osrednjeslovenska regija

Umetnostna galerija Maribor / Podravska regija

Pokrajinski muzej Celje / Savinjska regija

Knjižnica Koper / Obalno-kraška regija

Zavod Novo mesto / JV Slovenija

Kontakti

Centralni e-mail: kuv@bunker.si

Bunker, Ljubljana / Osrednjeslovenska regija: maja.vizin@bunker.si

Umetnostna galerija Maribor / Podravska regija: brigita.strnad@ugm.si

Pokrajinski muzej Celje / Savinjska regija: stane.rozman@pok-muzej.si

Knjižnica Koper / Obalno-kraška regija: ursa.skumavc@knjiznica-koper.si

Zavod Novo mesto / JV Slovenija: sandra.hrovat@znm.si